

ภาพแทนเกย์ไทยในนวนิยายวายเรื่อง “ดาวเกี้ยวเดือน” : การผลิตซ้ำอุดมการณ์ทางการเมืองเรื่องเพศในสังคมไทย

อนุชา พิมพ์ศักดิ์

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์และนวัตกรรมการศึกษา มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษาการนำเสนอภาพแทนความเป็นเกย์ไทยในนวนิยายรักวัยรุ่นประชาชนนิยม กลุ่มนวนิยายวาย (yaoi) เรื่องเดือนเกี้ยวเดือน ผลการศึกษาพบว่าในนวนิยายได้ผลิตซ้ำภาพแทนเกย์ไทย ซึ่งเป็นอุดมการณ์ทางเพศที่ตอกย้ำอุดมการณ์ปิตาธิปไตย ที่แบ่งเพศเป็นชายหญิงตามกรอบแนวคิดแบบรักต่างเพศ แม้กระทั่งเกย์เองที่เป็นชายก็ถูกกำหนดเพศแบบชายหญิงผ่านภาษาในนวนิยาย เกย์แบบ “เมะ” หรือเกย์คิงที่มีรสนิยมทางเพศแบบผู้กระทำ โดยนำเสนอผ่านตัวละครที่มีพฤติกรรมและบุคลิกภาพคล้ายภาพแทนผู้ชายในค่านิยมของสังคมไทย ทั้งร่างกายที่แสดงออกถึงความแข็งแรง ก้ำก่า คำพูดที่แสดงออกถึงความเป็นชาย ส่วนเกย์แบบ “เคะ” หรือเกย์ควีน ถูกนำเสนอผ่านภาพของผู้หญิง ทั้งความเรียบร้อย เก็บตัว ทำอาหารเก่ง ซึ่งอน ภาพแทนของเกย์ไทยทั้งสองรูปแบบถูกผลิตซ้ำผ่านนวนิยายวาย ตอกย้ำอุดมการณ์การเมืองเรื่องรักต่างเพศที่ยังคงแฝงฝังในสังคมไทย ภาพของเกย์ก็ยังถูกแบ่งเป็นชาย-หญิง แม้ปัจจุบันพฤติกรรมของชายรักชายจะไม่ใช่ภาพตายตัวแบบที่นวนิยายนำเสนอก็ตาม

คำสำคัญ: ภาพแทน, เกย์ไทย, ดาวเกี้ยวเดือน, อุดมการณ์

The Representation of Thai Gay in the Yaoi novel “2 Moons”: Reproducing political ideology of sexuality in Thai society

Anucha Pimsak

Lecturer, Thai Language, Faculty of Education and Educational Innovation, Kalasin University.

Abstract

This research aimed to present the representation of Thai homosexuality in teen romance novels, the Yaoi novel “2 Moons”. The study indicated that the novels reproduced the image of Thai sexuality which was the gender of Thai ideology that reinforced patriarchal ideology to divide the male and female according to heterosexual framework.

Even gay was determined the gender through language in a gay novel “anime” or “Gay King” with a sexual offender by offering a character whose personality and behavior similar to the images of men in social values of Thai society to the show of strength, physical, speech expression of masculinity. For the type of “Queen Gay” was presented through the images of women in the neatness, introvert, cooking and petulant. Instead of two kinds of Thai sexuality novels were focused on the ideological politics of Thai heterosexuality and the image of gay, was divided to be male - female although the current behavior of homosexual was not static as the presented novel.

Keywords: Representation, Thai Gay, 2 Moons, Ideology.

บทนำ

นวนิยายรักวัยรุ่น (Young Adult Romance Novels) เป็นประเภท (genre) ย่อยของนวนิยายแนวรัก (Romance) ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบัน เป็นส่วนหนึ่งของวรรณกรรมประชานิยม (Popular Literature) ทั้งนี้ ในช่วงกว่าสองทศวรรษที่ผ่านมา กระแสที่ปลุกวงการวรรณกรรมและสื่อสิ่งพิมพ์ไทยให้กลับมาฟื้นตัวได้อีกครั้ง คือกระแสของ “นวนิยายวัยรุ่น” (Young Adult Novels) ที่พัฒนาการมาจากนวนิยายออนไลน์ (Online Novels) จนมีผู้นำมาตีพิมพ์เป็นเล่มจำหน่าย โดยเจ้าแรกคือสำนักพิมพ์แจ่มใส ผู้อ่านจากเว็บไซต์ก็หันมาซื้อหนังสือแนวที่ตนเองชอบในรูปแบบหนังสือเล่ม จนเกิดกระแสความนิยมในนวนิยายแนวรักวัยรุ่นขึ้นในสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดสำนักพิมพ์ทั้งเก่าและใหม่จำนวนมากตีพิมพ์นวนิยายแนวนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดที่มีแรงซื้อสูง

นวนิยายกลุ่มย่อยของนวนิยายรักวัยรุ่นอีกกลุ่มหนึ่งที่น่าสนใจ และเคยเป็นประเด็นทางสังคมเกี่ยวกับความไม่เหมาะสมของวรรณกรรม คือนวนิยายแนววาย หรือนวนิยายแนวรักร่วมเพศ กระแสที่นิยมมากในปัจจุบันคือนวนิยายแนวชายรักชาย (Yayoi) มีสำนักพิมพ์ตีพิมพ์นวนิยายแนวนี้ออกมาในท้องตลาดจำนวนหนึ่งและขายแบบออนไลน์จำนวนมาก ที่ตีพิมพ์เป็นเล่ม เช่น สำนักพิมพ์แจ่มใส สำนักพิมพ์ทูปีเลิฟ แต่ที่เขียนให้อ่านออนไลน์ใน เว็บไซต์ DekDee.com มีมากกว่า 400,000 เรื่อง (www.dekdee.com) นอกจากนี้ยังมีในเว็บ www.thaiboylove.com หรือใน www.thanwalai.com อีกจำนวนมาก และมีผู้ติดตามอ่าน รวมไปถึงแสดงความคิดเห็นหลักหมื่นต่อเรื่อง แสดงให้เห็นถึงความนิยมอย่างสูงในปัจจุบัน ส่วนนวนิยายแนวหญิงรักหญิง (Yuri) ก็ได้รับความนิยมเช่นกัน แต่ไม่มีกระแสนิยมแรงเท่าแนวชายรักชาย

เนื้อหาในนวนิยายวัยรุ่นแนววายมีรูปแบบการเล่าเรื่องคล้ายกับนวนิยายรักวัยรุ่นอื่นๆ แต่จะเน้นเรื่องการแสดงออกถึงความรักเพศเดียวกันอย่างชัดเจน มีลักษณะที่แตกต่างจากนวนิยายแนวรักร่วมเพศของนักเขียนกลุ่มกระแสหลักที่มุ่งนำเสนอตัวละครเพื่อแสดงออกถึงปัญหาทางบรรทัดฐานสังคมที่มีต่อกลุ่มเพศนอกรอบ

การแสดงออกถึงความรักระหว่างเพศเดียวกันในนวนิยายกลุ่มนี้มีการนำเสนอที่เป็นอัตลักษณ์นวนิยายประชานิยม อย่างเช่นการสะท้อนรสนิยมของตัวละครอย่างตรงไปตรงมา การแสดงออกถึงการให้การยอมรับของผู้คนในสังคมอย่างเปิดเผย สะท้อนค่านิยมทางเพศที่ปรากฏในวรรณกรรมปัจจุบันว่าการยอมรับบุคคลที่มีรสนิยมทางเพศแบบรักร่วมเพศเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงในสังคมนี้

ภาพที่ถูกนำเสนอผ่านนวนิยายรักวัยรุ่นกลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มตัวอย่างที่น่าสนใจมากกว่าความเป็นเพศนอกรอบนั้นในบรรทัดฐานของสังคมแบบชายเป็นใหญ่ (Patriarchy)

ที่เคยถูกนำเสนอในนวนิยายของนักเขียนกลุ่มอื่น หากมีการนำเสนอผ่านนวนิยายเฉพาะกลุ่มผู้อ่าน ความเป็นเทศนอกกรอบจะมีการประกอบสร้างภาพแทนอย่างไร

เมื่อทบทวนวรรณกรรมแล้วพบว่า งานวิจัยวรรณกรรมเกี่ยวกับประเด็นรกร่วมเพศในแวดวงวิชาการวรรณคดีศึกษาไทยมีไม่มากนัก หากเปรียบเทียบกับพัฒนาการของนวนิยายและสังคมวรรณกรรมปัจจุบันของไทย เมื่อตรวจสอบแล้วพบว่ามีงานที่กล่าวถึงวรรณกรรมแนวรกร่วมเพศจำนวนหนึ่ง เช่น สมเกียรติ คู่ทวีกุล (2545) ศึกษาเรื่อง “ภาพสะท้อนชายรกร่วมเพศในนวนิยายไทยในสามรอบทศวรรษ (พ.ศ. 2513-2543): การศึกษาศักยภาพ ข้อจำกัด และทางออกของนักเขียนหญิง” “การใช้เรื่องรกร่วมเพศในนวนิยายไทย พ.ศ. 2516-2525” วิทยานิพนธ์ของอริน พินิจวรารักษ์ (2527) “นวนิยายชายรกร่วมเพศเรื่อง ซากดอกไม้ ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์ การศึกษาเชิงวิเคราะห์” ของอรรถวุฒิ มุขมา (2546), “วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมรกร่วมเพศของตัวละครเอกในนวนิยายไทยตามหลักการทางจิตวิทยา” ของนิตยา เข้มเพชร (2535) “ตัวละครรกร่วมเพศในนวนิยายไทย” ของนัยน์พร จงสมจิตต์ (2550) “ภาพแทนของชายรกร่วมเพศในวรรณกรรมไทย พ.ศ. 2544-2548” ของวิทยา พุ่มยิ้ม (2550) วรรณะ หนูหมื่น (2551, 36-75) เรื่อง “นวนิยายรกร่วมเพศ: ปัญหาและคุณค่าของมนุษย์” เป็นต้น ทั้งนี้งานศึกษาเหล่านี้เป็นวิทยานิพนธ์ที่มุ่งศึกษาตัวบทนวนิยายเพื่อวิเคราะห์ในประเด็นโครงสร้างของเรื่องเล่า จิตวิทยา ไม่ได้ใช้แนวทางการวิเคราะห์แบบหลังโครงสร้างนิยมหรือสมัยใหม่ นิยมมากนัก มีเพียงงานของวิทยาที่ศึกษาโดยใช้มโนทัศน์ภาพแทน โดยตัวบทที่วิทยาใช้มีทั้งนวนิยายและสารคดี

สำหรับงานวิจัยที่นำทฤษฎีเทศนอกกรอบมาใช้ประกอบการศึกษาวรรณกรรมพบว่า มีบทความวิจัยเรื่อง “เลือด หยาดเหงื่อ และน้ำตา: การสร้างอัตลักษณ์คนข้ามเพศในนวนิยายเรื่อง ทางสายที่สาม ของกิริติ ชนา” ของนัทธนัย ประสานนาม (2551) โดยนำแนวคิดเรื่องภาวะการณแสดงตัวตน (Performativity) ของจูดิธ บัตเลอร์ มาวิเคราะห์หาภาพแทน (Representation) ที่ผ่านการประกอบสร้างในนวนิยายเรื่องดังกล่าว ประกอบกับแนวคิดวาทกรรม อัตลักษณ์ และการสร้างภาพแทน

การประกอบสร้างภาพแทนของเทศนอกกรอบสำหรับนวนิยายรักรุ่นแนววาย (Y) นี้ น่าจะเป็นกรณีศึกษาหนึ่งที่จะทำให้เข้าใจตัวบททางวัฒนธรรมที่นำเสนอผ่านการประกอบสร้างภาพแทนของกลุ่มคนที่มีรสนิยมทางเพศหรือรสนิยมการอ่านแนวนี้ได้อีกวิธีการหนึ่ง ดังจะเห็นได้ว่าในตัวบทนวนิยายรักรุ่นมีลักษณะของการนำเสนอตัวตนของคนรักร่วมเพศอยู่จำนวนมาก และมีความน่าสนใจว่าการตอกย้ำหรือผลิตซ้ำอุดมการณ์รักต่างเพศ และการสร้างบรรทัดฐานสังคมในวรรณกรรมไทยกลุ่มนี้มีลักษณะอย่างไร และหากมองผ่าน

ระบบคู่ตรงข้ามแล้วหรือสร้างระบบคิดด้วยวิธีวิทยาตามแนวทฤษฎีเพศนอกรอบแล้ว จะช่วยชี้ให้เห็นถึงบรรทัดฐานรักต่างเพศที่ถูกนำเสนอถึงความเป็นธรรมชาติผ่านปฏิบัติการแสดงทางเพศภาวะ (Gender Performativity) ในนวนิยายเรื่องนี้

ทฤษฎีเคย์ร์หรือเพศนอกรอบกับการวิพากษ์อุดมการณ์ทางเพศ

คำว่าเคย์ร์หรือเพศนอกรอบ (Queer) ในภาษาอังกฤษหมายถึงสิ่งใดๆ ก็ตามที่ ไม่ใช่บรรทัดฐานของสังคม แต่ทฤษฎีเคย์ร์หรือเพศนอกรอบมีลักษณะเป็นความคิดหลายชุดที่มาจากหลายแหล่ง เราไม่อาจจัดระเบียบให้กับทฤษฎีเคย์ร์ในแบบที่มีเอกภาพ แต่ทฤษฎีเคย์ร์เป็นแนวคิดเชิงวิพากษ์ที่หลากหลายที่สนใจประเด็นเรื่องเพศ เช่น การตีความวรรณกรรม ภาพยนตร์ ดนตรี และภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรม การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอำนาจและความสัมพันธ์เชิงสังคม การวิพากษ์บรรทัดฐานทางเพศและกฎเกณฑ์ของเพศภาวะและเพศวิถี รวมถึงการศึกษาชีวิตของคนข้ามเพศ พฤติกรรมทางเพศที่ทำลายศีลธรรมและกฎเกณฑ์ทางสังคม

ทฤษฎีเพศนอกรอบมักจะนำข้อถกเถียงของมิเชล ฟูโกมาเป็นจุดเริ่มต้นเพื่อที่จะค้นหาว่าระบบคิดเรื่องเพศในสังคมมีผลอย่างไรต่อความสัมพันธ์เชิงอำนาจ แนวคิดของฟูโก้จึงถูกใช้อ้างอิงและถูกนำไปเป็นจุดเริ่มต้นของการวิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งมีทั้งการเอาไปใช้อธิบายและกลับไปทบทวนเพื่อที่จะสร้างความคิดใหม่ๆ ในการศึกษาเรื่องเซ็กส์และกามารมณ์ แต่ความคิดของฟูโก้มีใช้จุดกำเนิดของทฤษฎีเคย์ร์และฟูโก้ก็ไม่ต้องการจะทำให้ความคิดของตนเป็นทฤษฎีเคย์ร์แต่อย่างใด แต่นักวิชาการรุ่นหลังจากสาขาวิชาต่างๆ พยายามกลับไปอ่านงานของฟูโก้ เพื่อที่จะทำความเข้าใจว่าสิ่งที่ฟูโก้อธิบายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ของเพศวิชานั้นคืออะไร และมีความหมายอย่างไร

ทฤษฎีเพศนอกรอบพยายามชี้ให้เห็นว่าการเมืองของเกย์เลสเบียน ไม่เคยปฏิเสธบรรทัดฐานทางเพศที่สังคมสร้างไว้ แต่เกย์เลสเบียนพยายามหาอัตลักษณ์ทางเพศและความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ต่างไปจากผู้หญิงและผู้ชาย ดังนั้น บรรทัดฐานของการจัดหมวดหมู่ของเพศวิถีจึงถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อที่จะสร้างชุมชนและสิทธิของเกย์เลสเบียน ทฤษฎีนี้ต้องการที่จะท้าทายและต่อต้านบรรทัดฐานทางเพศ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นเพศวิถีของรักต่างเพศหรือรักเพศเดียวกันก็ตาม

ทฤษฎีนี้นำแนวคิดหลังโครงสร้างมาจากนักคิดหลายคน เช่น แนวคิดเรื่องตัวตนที่ไม่คงที่ของฌาคส์ ลาค็อง แนวคิดเรื่องการรื้อสร้างคู่ตรงข้ามของเดอริวิตา แนวคิดเรื่องวาทกรรมความรู้ และอำนาจของฟูโก้ แต่อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีเคย์ร์ไม่ได้มีจุดกำเนิดมาจากแหล่งเดียว แต่เป็นปรากฏการณ์ของความคิดที่ก่อตัวในทศวรรษ 1980 ซึ่งมีการใช้แนวคิดหลัง

โครงสร้างไปอธิบายวัฒนธรรมเกย์เลสเบียน นักวิชาการที่มีมุมมองคล้ายๆ กันที่สนใจ การเมืองของการนำเสนอภาพลักษณ์ และการวิพากษ์วัฒนธรรมที่เกิดจากภาษาและภาพ ปรากฏ ประเด็นเหล่านี้นำไปสู่การสร้างทฤษฎีเพศนอกรอบ

แจ๊คสันและคูก(1999, 1-19) อธิบายว่า วัฒนธรรมทางเพศในสังคมไทยสมัยใหม่ ได้รับอิทธิพลความคิดจากตะวันตก ทำให้การศึกษาเรื่องเพศภาวะและเพศวิถีในสังคมไทยมีความซับซ้อน เพราะวิธีคิดเรื่องเพศที่มีมาก่อนถูกหลอมรวมและปิดกั้นจากวิธีคิดเรื่องเพศแบบวิทยาศาสตร์ กล่าวคือ การอธิบายตัวตนของมนุษย์ในวัฒนธรรมไทยก่อนยุคสมัยใหม่ จะจัดประเภทและให้ความหมายโดยอาศัยรูปลักษณ์ภายนอก เช่น เป็นเพศมนุษย์ เป็นเพศเทวดา คำว่า “เพศ” หรือ “เพท” ในสังคมไทย แต่เดิมไม่ใช่เรื่องเช็กส์หรือเพศสัมพันธ์ แต่เป็นการบ่งบอกถึง “รูปร่างลักษณะ” หรือ “การแสดงอาการ” เพศในความหมายนี้จึงเกี่ยวกับการแสดงออกในเชิงวัตถุวิสัย มองเห็นได้ สัมผัสได้ด้วยสายตา ดังนั้น การแยกบุคคลตามเพศชาย เพศหญิง เพศกะเทย จึงเป็นการแยกตามรูปร่างลักษณะและการแสดงอาการที่มองเห็นจากภายนอก การแยกแบบนี้ไม่ได้คำนึงถึงอารมณ์ปรารถนาหรือความต้องการทางเพศ เพราะเป็นสิ่งที่มองไม่เห็น อารมณ์ทางเพศหรือเพศวิถีจึงไม่ใช่เรื่องสำคัญในวัฒนธรรมไทย

การศึกษาของนฤพนธ์ ดั่งวิเศษ (2553) ได้ชี้ให้เห็นว่าการศึกษาสังคมวัฒนธรรมเกย์ไทยมักจะได้รับอิทธิพลความคิดของมิเชล ฟูโก่ ซึ่งช่วยให้เห็นการครอบงำความรู้ที่มาจากกระบวนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ พร้อมๆ กับทำให้เห็นว่าอคติที่สังคมมีต่อชาวเกย์ถูกผลิตสร้างมาจากสถาบันต่างๆ ซึ่งนำเอาความรู้ทางการแพทย์ จิตวิทยา สังคมวิทยา และชีววิทยามาอธิบาย นอกจากนั้น การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์ก็ทำให้เห็นว่าความรู้เกี่ยวกับเพศในสังคมไทยที่มีมาก่อนได้ให้พื้นที่การแสดงพฤติกรรมรักเพศเดียวกัน ทำให้บุคคลสามารถแสดงอารมณ์ทางเพศได้ในพื้นที่ส่วนตัว ลักษณะเช่นนี้อาจเรียกว่าเป็น การรับรู้ว่ามีอยู่แต่จะไม่นำมาเปิดเผยในพื้นที่สาธารณะ ทั้งนี้ วิธีคิดสมัยใหม่ที่ทำให้เกย์กลายเป็นคนเบี่ยงเบนทางเพศและผลิตความเป็นอคติต่อชาวเกย์ กับวิธีคิดแบบสังคมดั้งเดิมที่ยอมให้มีการแสดงพฤติกรรมแต่จะไม่นิยามอารมณ์ความปรารถนาทางเพศ กำลังเดินควบคู่กันไปจนทำให้การแสดงตัวตนของเกย์ไทยมีความซับซ้อน ยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ เช่น เปิดเผยตัวในพื้นที่ส่วนตัว (ชานา บาร์ ดิสโก้เธค) และปกปิดตัวในพื้นที่สาธารณะ (ที่ทำงาน ครอบครัว) ความยืดหยุ่นในลักษณะนี้ทำให้เกิดการสร้างอัตลักษณ์ที่ซ้อนทับ โดยเกย์สามารถแสดงบทบาทผู้ชายสลับกับการแสดงอัตลักษณ์เกย์ เพื่อที่จะดำเนินชีวิตได้เป็นปกติ

สำหรับการศึกษาด้วยกระบวนทัศน์เพศนอกรอบเช่นงานของนฤพนธ์ จะเป็นการตั้งคำถามว่าอัตลักษณ์ทางเพศที่สร้างขึ้นในชุมชนเกย์ กะเทย และหญิงรักหญิงนั้น เป็นสิ่ง

ที่วางอยู่บนฐานคิดเรื่องเพศภาวะกระแสหลักที่สังคมยกย่องนับถือ ดังนั้น การแสดงตัวตนของคนกลุ่มนี้จึงไม่แตกต่างจากชายและหญิง ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ ชุมชนของคนเหล่านี้มิได้มีเอกภาพและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หากแต่มีการแบ่งแยก และจัดช่วงชั้นซึ่งสร้างอคติให้กับคนพวกเดียวกัน การศึกษาในแนวนี้นี้จึงมิได้แยกตู่ตรงข้ามระหว่างรักต่างเพศออกจากรักเพศเดียวกัน หากแต่พยายามหรือสร้างวิถีคิดเรื่องเพศภาวะและเพศวิถีที่ทำให้เกิดการจัดแบ่งคนออกเป็นกลุ่มเป็นพวก และตั้งคำถามว่าการจัดแบ่งประเภทจะนำไปสู่การได้สิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียมทางเพศจริงหรือไม่ และความรู้เรื่องเพศที่เกย์ กะเทย และหญิงรักหญิงนำมาใช้นั้นเป็นความรู้แบบไหน วางอยู่บนสถานการณ์แบบใด บ้างเจกเป็นผู้กำหนดเองหรือถูกควบคุม และจะช่วยให้เกิดการผลิตซ้ำ ทำทาย ล้มล้าง หรือต่อรองในเชิงอำนาจกับคนกลุ่มอื่นๆ ได้อย่างไร โจทย์เหล่านี้ทำให้เกย์ กะเทย และหญิงรักหญิง ไม่ได้ยืนอยู่ตรงข้ามกับรักต่างเพศ แต่ดำรงอยู่ร่วมกันภายใต้ชุดความรู้และความจริงเกี่ยวกับเพศที่ถูกสร้างขึ้น

แจ็กสันและซุลลิแวน (Jackson and Sullivan, 1999 :5) ตั้งข้อสังเกตว่าการศึกษาพฤติกรรมรักเพศเดียวกันในสังคมไทยมักจะมองไม่เห็นความแตกต่างระหว่าง “พฤติกรรม” (behavior) กับ “อัตลักษณ์” (identity) โดยมักจะเหมารวมว่าเกย์ กะเทย เลสเบี้ยน ทอมดี้ เป็นเพียงบุคคลที่รักเพศเดียวกัน แต่ในทางวัฒนธรรม การแสดงพฤติกรรมรักเพศเดียวกันหรือความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างคนเพศเดียวกันอาจไม่ใช่การบ่งบอกถึงอัตลักษณ์ทางเพศ หากแต่เป็น “พฤติกรรมทางเพศ” หรือ “ปฏิบัติการทางเพศ” ที่สามารถเกิดขึ้นกับใครก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นผู้ชาย ผู้หญิง หรือกะเทย ดังนั้น ผู้ชายที่มีความสัมพันธ์ทางเพศกับผู้ชายด้วยกัน หรือกับกะเทย ไม่จำเป็นต้องนิยามว่าตนเองเป็นเกย์ หรือ ไฮโมเช็กซ์ชวล เสมอไป รวมทั้งบุคคลที่แสดงบทบาทกะเทยก็อาจมีความหมายต่างจากไฮโมเช็กซ์ชวลในสังคมตะวันตก

อำนาจของบรรทัดฐานรักต่างเพศสามารถปรับตัวให้เข้ากับอัตลักษณ์ทางเพศแบบใหม่ได้ตลอดเวลา อำนาจนี้จึงเคลื่อนตัวไปเรื่อยๆ และง่ายที่เราจะตกเป็นเครื่องมือของอำนาจของบรรทัดฐานรักต่างเพศ ปรากฏการณ์ที่พบเห็นในสื่อกระแสหลักทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็น ทีวี ภาพยนตร์ อินเทอร์เน็ต ที่มีการนำเอาอัตลักษณ์เกย์เลสเบี้ยน และคนข้ามเพศมาเป็นตัวละครหรือพิธีกร สะท้อนให้เห็นว่าอำนาจของรักต่างเพศสามารถนำเอาเพศนอกกรอบมาอยู่ในโครงสร้างของตัวเอง โดยทำให้คนเหล่านั้นเป็นสินค้าที่สร้างควมบันเทิง หรือเป็นสิ่งที่แปลกประหลาด น่าค้นหา น่าสงสัย น่าสงสาร น่าหัวเราะ น่าเอ็นดู ฯลฯ ท่ามกลางกระแสวัฒนธรรมประชานิยมและบริโภคนิยมนี้ บรรทัดฐานของรักต่างเพศและระบบเพศคู่ตรงข้ามถูกผลิตซ้ำผ่านภาพลักษณ์ต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการประกวดนางงาม นายแบบ สาวประเภทสอง แฟชั่นการแต่งกาย ฯลฯ ภาพลักษณ์เหล่านี้แฝงด้วย

อำนาจและการแบ่งช่วงชั้นอยู่เสมอ

ถ้าหากเราคิดว่าสังคมบริโภคนิยมให้เสรีภาพแก่เพศนอกรอบมากขึ้น เราก็อาจจะเข้าใจผิด และติดกับดักของมายาคติใหม่ของบรรทัดฐานรักต่างประเทศ การวิเคราะห์การ แสดงออกทางเพศในปัจจุบันมักจะติดกับดักนี้เช่นกัน โดยมักจะสรุปง่าย ๆ ว่าบุคคลมีอิสระที่จะแสดงตัวตนทางเพศ สังคมยอมรับความหลากหลายทางเพศ ข้อสรุปแบบนี้มีใช่เป้าหมายของทฤษฎีเพศนอกรอบความคิดกระแสหลักที่สังคมมองเพศนอกรอบก็คือความแปลกแยก ไม่ใช่หญิงไม่ใช่ชาย เช่น ผู้ชายมีกล้ามเนื้อท่อน้ำตาแดง สวมวิกสีทอง ใส่รองเท้า ส้นสูง ภาพลักษณ์นี้ก็กลายเป็นนิยามของเพศนอกรอบในวัฒนธรรมกระแสหลัก บุคคลที่แสดงออกในลักษณะนี้อาจเป็นการทำให้เพศภาวะชายหญิงบิดเบี้ยวไปจากบรรทัดฐาน แต่ในเวลาเดียวกันก็นำเอาความเป็นชายและหญิงมาผสมรวมบนเรือนร่างทำให้เกิดลักษณะครึ่งๆ กลางๆ การนำเอาความเป็นชายและหญิงมาผสมรวมกันนี้อาจเป็นการก่อตัวของอัตลักษณ์ทางเพศแบบใหม่ในโครงสร้างของบรรทัดฐานรักต่างประเทศเช่นเดิม ในบทความนี้ผู้เขียนจะนำทฤษฎีเพศนอกรอบมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ด้วยทฤษฎีเรื่องเดือนเกี้ยวเดือนเพื่อศึกษาการประกอบสร้างภาพแทนเกย์ไทยในนวนิยายวัยรุ่น

“เดือนเกี้ยวเดือน” ปรากฏการณ์นวนิยายวัยรุ่นกับสังคมวัยรุ่นไทย

เดือนเกี้ยวเดือน เดิมเป็นนวนิยายออนไลน์ในเว็บไซต์ www.thaiboylove.com เว็บไซต์สำหรับกลุ่มคนที่มีรสนิยมในการอ่านนวนิยายแนววาย โดยได้รับความนิยมมาก มียอดผู้อ่านในแต่ละตอน มากกว่า 430,000 ครั้ง จึงมีการซื้อลิขสิทธิ์จากผู้เขียนมาจัดพิมพ์เป็นนวนิยายชุด จำนวน 4 เล่ม ผลงานของนักเขียนนวนิยายวัยรุ่นนามปากกาว่า Chiffon_cake จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ everY สำนักพิมพ์ในเครือของสำนักพิมพ์แจ่มใส สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์นวนิยายวัยรุ่นที่มียอดจำหน่ายสูงที่สุดในประเทศมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 เป็นต้นมา ปัจจุบันนวนิยายชุดนี้ได้นำมาผลิตเป็นละครชุด ชื่อว่า เดือนเกี้ยวเดือน 2 Moons The Series ผลิตโดย ChaChi Digital Media Co., Ltd. (CDM) และ MOTIVE VILLAGE ออกอากาศทุกวันอาทิตย์เวลา 22:00-23:00 น. เริ่มออกฉายครั้งแรก วันที่ 7 พฤษภาคม 2560 ทางช่องวัน (ออนไลน์) และทาง www.youtube.com ปัจจุบันออกฉายแล้ว 5 ตอน นวนิยายเรื่องเดือนเกี้ยวเดือน เป็นนวนิยายแนววายหรือนวนิยายแนวรักร่วมเพศ ที่ได้รับความนิยมสูงมาก เป็นเรื่องราวของคู่รัก 3 คู่ ในเล่มแรกก็นำมาวิเคราะห์นี้ เป็นเรื่องราวความรักของวาโย พาณิชนิสวัสดิ์ หรือโยหนุ่มรุ่นน้อง เดือนคณะวิทยาศาสตร์กับรุ่นพี่ปี สองคณะแพทย์ที่ชื่อว่า ป่า หรือพนา ก้องธานินทร์ เดือนคณะแพทย์และเดือนมหาวิทยาลัย

อีกทั้งเป็นรุ่นพี่โรงเรียนชายล้วนที่โยแอบรักและเป็นสาเหตุที่เขาสอบเข้ามาเรียนที่นี่ เรื่องราวของทั้งสองเริ่มต้นด้วยการประกวดดาวเดือนมหาวิทยาลัย ที่โยได้รับเลือกเป็นเดือนคณะแล้วต้องทำกิจกรรมต่างๆ โดยที่มีพี่ป่าเป็นคนคอยดูแลและกวนใจกัน โยมีความหวังกับการเอาใจใส่และดูแลของป่าว่าเขาจะรักตนเอง แต่ป่าก็มีพี่ิ่ง หมิงสาวดาวมหาวิทยาลัย คณะแพทย์ที่สนิทสนมกับป่ามากเป็นพิเศษ

นวนิยายเรื่องนี้แม้จะมองดูว่าเป็นเพียงเรื่องราวความรักของคนเพศเดียวกันทั่วไป เป็นนวนิยายที่มีโครงสร้างการเล่าเรื่องที่ตายตัวตามแบบฉบับของนวนิยายรักรุ่นที่เริ่มต้นด้วยความขัดแย้ง พิสูจน์ความรัก ฝ่าฟันอุปสรรค และจบด้วยความสุข สมหวังในรัก ที่สามารถอ่านได้ในนวนิยายรักรุ่นทุกแนว แต่ความน่าสนใจของนวนิยายชุดนี้ คือ การนำเสนอภาพแทนความรักระหว่างชายกับชายที่ถูกนำเสนอในนวนิยายกลุ่มนี้ ทั้งนี้บทความนี้จะศึกษาเฉพาะนวนิยายเรื่องเดือนเกี้ยวเดือน เล่ม 1 เพื่อวิเคราะห์ตัวละครในเล่มเพียงคู่เดียว เพราะในแต่ละเล่มจะนำเสนอความรักของแต่ละคู่ที่เป็นเพื่อนสนิทและพี่น้องกัน

การผลิตซ้ำภาพแทนเกย์ไทยในนวนิยายวัยรุ่น

การผลิตซ้ำทางวัฒนธรรมเป็นกระบวนการที่รองรับความยั่งยืนและเป็นหลักประกันความต่อเนื่องของวัฒนธรรม เมื่อเกิดวัฒนธรรมขึ้นต้องผลิตซ้ำเพื่อสืบทอดวัฒนธรรม ถ้าวัฒนธรรมที่กำเนิดขึ้นมาใหม่ไม่ได้รับการผลิตซ้ำ วัฒนธรรมใหม่นั้นก็จะมียายุเพียงสั้นๆ แล้วก็สูญหายไป แนวคิดนี้เกิดมาจากการผลิตซ้ำด้านวัตถุแบบทุนนิยม (Materials Reproduction) การผลิตซ้ำแรงงาน เช่น การหาคนงานรุ่นใหม่ทดแทนและการผลิตซ้ำด้านความคิด/จิตสำนึกอุดมการณ์ (Ideological/Mental Reproduction) (กาญจนา แก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน, 2551: 60-69) นิยามของการผลิตซ้ำจะเห็นได้ว่าหากไม่มีการผลิตซ้ำจะส่งผลให้วัฒนธรรมหรืออุดมการณ์ในสังคมสิ้นคลอนได้ ดังนั้นหากมีการผลิตซ้ำอย่างต่อเนื่องย่อมจะทำให้วัฒนธรรมหรืออุดมการณ์นั้นดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างมั่นคง

ในนวนิยายเรื่องเดือนเกี้ยวเดือน พบว่ามีการผลิตซ้ำอุดมการณ์รักต่างเพศ ซึ่งเป็นอุดมการณ์หลักของสังคมไทย ถึงแม้สังคมไทยจะไม่ได้มีการต่อต้านหรือเหยียดคนรักร่วมเพศอย่างชัดเจน แต่ก็ไม่มีที่ยอมรับอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น ในกฎหมายไทยก็ไม่อนุญาตให้รักร่วมเพศสามารถจดทะเบียนสมรสเพื่อการมีสิทธิทางกฎหมายได้ สำหรับนวนิยายเรื่องนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่ามีการผลิตซ้ำภาพแทนของความรักแบบชายหญิงดังนี้

1. พระเอกกับนายเอกกับการนำเสนอความเป็นชาย ความเป็นหญิง แม้ว่านวนิยายเรื่องนี้จะเป็นนวนิยายชายรักชายหรือวายแบบ yaoi ที่ไม่มีนางเอก แต่รูปแบบการใช้ภาษา

ที่เปรียบเทียบตัวละครที่รับบทบาทหลักก็ยังคงมีการใช้ในรูปแบบของนวนิยายรักต่างเพศ แต่มีการดัดแปลงคำ โดยพระเอก คือ ผู้ที่รับบทบาทเป็นชาย ส่วนนายเอก ใช้เรียกผู้ชายที่รับบทบาทเป็นหญิง ในการแสดงออกพฤติกรรมทางเพศ โดยการใช้คำนี้ถูกนำเสนอในบทนำของนวนิยายที่แสดงให้เห็นถึงการตอกย้ำว่า เพศสามารถแบ่งแยกออกได้เป็นเพียงสองเพศเท่านั้น คือตัวพระกับตัวนางหรือนาย พระเอก หมายถึง ผู้ที่ครองอำนาจแบบชายสะท้อนในบทบาทของตัวละครในเรื่อง ส่วนนายเอก คือ ตัวแทนของตัวนาง ซึ่งภาพแทนนี้ถูกนำเสนอซ้ำแล้วซ้ำเล่าในนวนิยายกลุ่มวายนี

2. ภาพแทนผู้ชายในตัวละครพระเอก ผู้ชายในอุดมการณ์แบบปีตาธิปไตย คือผู้ชายที่แข็งแรง ดุดัน มีหน้าที่ปกป้องดูแลฝ่ายหญิง บุคลิกภาพแบบผู้ชายในอุดมคติถูกนำเสนอในนวนิยายเรื่องนี้อย่างชัดเจน เป็นภาพแทนของเกย์คิง หรือภาษานวนิยายวายเป็น เมะ ตามภาษาเรียกเพศของญี่ปุ่นที่เป็นต้นธารของนวนิยายวายนี ตัวละครพระเอกคือ ปาหรือพนา ที่ถูกจ้องมองผ่านตัวละครนายเอกคือ โยหรือวาโย ดังเช่นคำโปรยปกหลังที่ว่า

คุณเห็นผู้ชายคนนั้นมั๊ย คนที่หน้าตาหล่อๆ มือร่ำจับ คิ้วเข้มๆ ตาคมๆ แต่ชอบทำหน้าแข็งอยู่ตลอดเวลา เขาคนนั้นแหละครับที่ทำให้ผมเลือกเรียนที่มหาวิทยาลัยแห่งนี้ และทำให้ผมมายืนที่นี่ ณ เวลานี้ ในการเข้าร่วมประกวดดาวเดือนเพื่อต้องการอยู่ใกล้ชิดกับเขา เพราะเขาเป็นถึงรุ่นพี่ที่ผมแอบบึ้งมาตั้งแต่สมัยเรียนมัธยม-วาโย พาณิชยสวัสดิ์ (โย)

จากข้อความข้างต้นจะเห็นว่าในการจ้องมองของตัวละครนายเอก จะมองผู้ชายในแบบอุดมคติเสมอ ในตลอดทั้งเรื่องโยจะจ้องมองปาในแบบผู้หญิงจ้องมองผู้ชายเสมอ โดยเฉพาะการให้ความสนใจที่รูปร่างหน้าตา ฐานะเป็นสำคัญ และนิสัยแบบหัวๆ กวนๆ และพูดจาด้วยสรรพนาม มึง กู เป็นต้น การจ้องมองของโยแสดงให้เห็นว่ามุมมองทางเพศของโยยังคงเป็นมุมมองของค่านิยมรักต่างเพศอยู่ ใสใจในเรื่องหน้าตา ความสูง ดังตัวอย่าง

ไม่เชื่อก็คงเชื่อ พนา ก้องธานินทร์...ที่ผมเพิ่งจะพูดถึงกำลังเดินออกมาจากหออย่างโทมรๆ ด้วยร่างกายโทมรๆ และก็ถึงพลาตติภรรจุน้ำเปล่าขนาดใหญ่โทมรๆ...เขาสูงขึ้นจากตอนมอหมากกว่าคือบ๊ายยังดูมีมัดกล้ามเนื้อขึ้นกว่าเดิม ขาวขึ้นกว่าเดิม หล่อขึ้นกว่าเดิม แม้ว่าตอนนี้จะดูเหมือนเด็กหนุ่มอยู่หอทั่วไปก็ตาม ผมนี่แทบล้มเลย ผมไม่ได้โกหกจริงๆ นะ

(เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 9)

หน้าหล่อๆ ของที่ป่าหันมา โหนี่ผมว่าผมสูงแล้วนะเจอที่ป่า
เข้าไปผมถึงกับเจ็บ ดูเตี้ยลงมาก็ก็ลีบเซนต์ คนอะไรจะสูงท่วมฟ้าท่วม
มหาสมุทรขนาดนั้น
(เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 10)

เข้าใจแล้วว่าทำไมถึงได้เป็นเดือนมหา'ลัยปีที่แล้ว เพราะว่ามันออ
ร่าจับส่งแสงแยงตามผมแต่เช้าชะจนผมตาสว่าง เสื้อเชิ้ตสีน้ำเงินกับกางเกง
ยีนสีดำเข้ารูปและผมที่เซ็ดตั้งแบบไม่ได้ตั้งใจ...
(เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 19)

ป่านอกจากจะหน้าตาดีแล้วยังมีฐานะร่ำรวย ขับรถยุโรปยี่ห้อออดี้สีขาว แสดงออก
ถึงความเป็นผู้มีฐานะร่ำรวย นอกจากนี้ภาพแทนของผู้ชายในนวนิยายเรื่องนี้ก็ประการ์ก็
คือ การเป็นนักกีฬา ป่าเป็นนักกีฬาบาสเก็ตบอล การเป็นนักกีฬาแสดงออกถึงความเป็น
ผู้มีสุขภาพดี ผู้ชายในอุดมคติของผู้หญิง คือ ผู้ชายที่สุขภาพดี ร่างกายดี หุ่นดี สูง ขาว
ส่วนประกอบเหล่านี้ทำให้ภาพของตัวละครชายเป็นตัวละครที่เป็นแบบฉบับ คือ หล่อ สูง
ขาว แต่งตัวดี รวย ตัวละครแบบป่า จึงเป็นตัวละครที่มีการนำเสนอบ่อยครั้งในนวนิยายรัก
วัยรุ่น กลายเป็นภาพตายตัวของตัวละครพระเอก ภาพตายตัวนี้สะท้อนให้เห็นว่าอุดมการณ์
ในนวนิยายเรื่องนี้ ผู้ชายคือผู้สมบูรณ์แบบ หรือหากสรุปจากตัวบท ในการนิยามเกย์คิง คือ
“...สเปกตูลัศครับ...หล่อคม ผิวสองสี คิ้วเข้ม สูงชะลูด แกรมยังล่า” (เดือนเกี้ยวเดือน, 2559:
21) ป่า จึงเป็นตัวแทนของผู้ชายหรือเกย์คิงในนิยามของการจัดแบ่งกลุ่มตามรสนิยมทาง
เพศ ที่ต้องแสดงออกถึงความเป็นชายที่สมบูรณ์แบบ

3. ภาพแทนผู้หญิงในตัวละครนายเอก ผู้หญิงในอุดมการณ์แบบปิตาธิปไตยที่ถูก
นำเสนอผ่านตัวละครนายเอก คือ โยในนวนิยายเรื่องนี้ ซึ่งเป็นตัวแทนของ เคะ หรือฝ่าย
รับ (เกย์ควีน) จากการศึกษาพบว่า ตัวละครโยมีลักษณะที่ตายตัวในความเป็นนายเอก โดย
แบ่งได้ดังนี้

3.1 รูปร่างหน้าตา โยเป็นตัวละครที่มีรูปร่างหน้าตาดี หล่อ สูง ขาว จน
ได้รับเลือกให้เป็นเดือนคณะวิทยาศาสตร์ ไม่แสดงออกว่าตนเองมีรสนิยมทางเพศแบบไหน
กับบุคคลอื่น ยกเว้นมึงเพื่อนสนิทของเขาเท่านั้น แต่ในการพูดถึงรูปร่างหน้าตาของโย ใน
การจ้องมองของป่า กลับไม่ได้สนใจในเรื่องความหล่อมากนัก แต่สนใจในเรื่องนิสัยที่เป็น

แบบฉบับของผู้หญิงมากกว่า

คุณเห็นไอ้เด็กคนนั้นมั๊ย คนที่หน้าตาจืดๆ ตัวมอมสูง ดูไม่ค่อยมีเสน่ห์อะไรเท่าไร คนนั้นแหละครับที่ผมโคตรหมั่นไส้ ดูก็รู้ว่าเป็นคุณหนูเหยียบซีไกไม่ผ่อ ทั้งยังเป็นเด็กไร้มารยาท อีกต่างหาก แต่ที่ผมมายืนที่นี่ ณ เวลานี้ เพราะผมเป็นเดือนของมหาวิทยาลัยปีที่แล้ว ทำให้ต้องกลายมาเป็นพี่เลี้ยงให้กับผู้ประกวดรุ่นถัดๆ ไป และไอ้เด็กนั้นก็เป็นหนึ่งในนั้นด้วยนี่สิ-พนา ก้องธานินทร์ (ป่า)

(เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: ปกหลัง)

...พ่อผมนะหวังลูกชายเข้าไส้ เพราะมีผมแค่คนเดียว ผมกับพ่ออยู่ด้วยกันแค่สองคนมานานมากแล้ว เพราะฉะนั้นจึงไม่แปลกอะไรที่พ่อผมจะหวังผมมากขนาดนี้
(เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 9)

“คนเรามันเป็นคุณหนูถึงขนาดที่ว่าจะต้องมีคนงานมาช่วยขนของเป็นสิบๆ คนเลยเหอว่า” พี่ป่าพูด...
(เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 10)

อีกทั้งในตัวของยังนำเสนอว่าก่อนที่จะรูปร่างหน้าตาดีขนาดนี้ต้องมีการปรับเปลี่ยนบุคลิกภาพของตนเองหลายครั้ง ทั้งการไมใส่แว่นสายตา หันมาใส่คอนแทคเลนส์แทน เว้นแต่ตนเองจะอยู่ในห้องคนเดียวถึงจะใส่แว่น เพราะการใส่แว่นทำให้บุคลิกภาพของตัวเองไม่ดี และเขายังใช้คำว่า “ผมผ่านอะไรมาเยอะ...” หรือ “เอาเป็นว่าผมเคยซี้เหร่มาก่อน” ดังตัวอย่าง

...มันไม่มีอะไรให้น่าอายหรอกครับ แต่กว่าผมจะหน้าตาดีขึ้นมาขนาดนี้ได้ ผมผ่านมาเยอะมาก...
คุณจะรู้รายละเอียดลงลึกในตอนต่อไป
เอาเป็นว่า...ผมเคยซี้เหร่มาก่อน...

(เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 23)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าโยต้องปรับปรุงบุคลิกภาพตัวเองเพื่อให้ดูดี

เพราะก่อนหน้านี้ “...ตอนนั้นผมตัวมอมแห้ง ใส่แว่นตากลม หน้าลิวชโลอะ แกรมยังจัดฟัน ไม่แปลกหรอกที่พี่ปาจะไม่เคยเห็นผมในสายตา” (เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 28) ตัวละครนายเอกนี้จึงต่างกับพระเอกที่หล่อมาตั้งแต่เกิด แต่นายเอกต้องทำให้ตัวเองหล่อ ดูดีเพื่อให้พระเอกสนใจ เมื่อโยสรูปรูปร่างหน้าตาของตนเองเขาบอกว่า “...ผมที่หล่อสไตล์ชาวไสตาโตชนตา ยาว... (แล้วทำไมสไตล์ผมดูเก๋กวีนไปซะฉิบ)” (เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 22) การปรับเปลี่ยนดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านายเอกจะต้องทำให้ตัวเองดึงดูดทางเพศต่ออีกฝ่าย

3.2 พฤติกรรมแบบผู้หญิงในอุดมคติของผู้ชาย พฤติกรรมของโยนั้นมีการแสดงออกแบบผู้หญิงหลายประการ เช่น กินนมเย็น ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นผู้หญิง เพราะนมเย็นมีสีชมพู ถ้าผู้ชายกินแสดงว่ามีความเป็นหญิงในตัว ดังตัวอย่าง ปาพูดกวนโยว่าดื่มนมชมพูเหมือนตุ๊ด “มึงก็แตกน้ำตุ๊ดเหมือนกันล่ะวะ” ผมร่าพิ้ง (เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 27) นอกจากนี้โยยังแสดงออกถึงความอ่อนแอแบบผู้หญิง เช่น เมารถจนอ้วกเมื่อเดินทางไปเก็บตัวดาวเดือน หรือมีความอิจฉาเพศหญิงในสิ่งที่ตัวเองไม่มี เมื่อเห็นว่าพริง เพื่อนสนิทของปาที่เป็นดาวมหาวิทยาลัยปีที่แล้วมีความสนิทสนมกับปามากเป็นพิเศษ ทำให้ตนไม่พอใจ เช่น

*ไซลิ กูมันไม่ใช่ผู้หญิง! กูมีลูกให้มึงไม่ได้! ไม่มีนม! เอว
ไม่คอด! ไม่เซ็กซี่! ไม่มีหิ้วไรดีพอสำหรับมึง!
(เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 47)*

พฤติกรรมของโยเป็นการตอกย้ำว่า นายเอก คือภาพแทนของเพศหญิง และเป็นคู่ตรงข้ามกับปาภาพแทนของเพศชาย เมื่อปาเล่นกีฬาบาสเก็ตบอล โยเล่นเปียโนที่แสดงออกถึงความนุ่มนวลอ่อนหวาน เป็นต้น

4. การเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยตัวตน แม้ในนวนิยายจะเป็นนวนิยายวายที่เป็นแนวเรื่องแบบคนรักเพศเดียวกัน แต่ทว่าในเรื่องก็ยังมีการปกปิดตัวตนและการเปิดเผยตัวตนในบางที่เท่านั้น จะเห็นได้จากการที่โยบอกกับปาว่า ฟ่องตายเถอะไอ้เซี่ยพี่ปา “อย่ามามั่ว กูชอบผู้หญิงโว้ย”... (เดือนเกี้ยวเดือน, 2559: 32) เมื่อปากล่าวว่าเป็นแฟนกับมิงเพื่อนสนิทของเขาหรือไม่ ส่วนปาเองเมื่อถูกปิมเพื่อนในสมัยเรียนมัธยมในโรงเรียนชายล้วนถามว่า ถ้ามีผู้ชายมาชอบจะชอบหรือไม่ เขาก็ตอบว่า “ไม่ชอบ กูชอบผู้หญิง” การแสดงออกของตัวละครทั้งสองเป็นการแสดงออกในกลุ่มเพื่อน เป็นการปฏิเสธ ไม่ยอมเปิดเผยตัวตน แต่เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนสนิทหรือคนที่ตัวเองรักจึงมีการเปิดเผยตัวตน

พื้นที่ในการเปิดเผยตัวตนของกลุ่มเกย์จึงเป็นพื้นที่เฉพาะ ในตัวบทนวนิยายเองก็พยายามนำเสนอว่า เกย์สามารถมีพื้นที่ได้มากมาย คนรอบกายของคุณอาจเป็นเกย์ได้

เสมอ ดังการแสดงออกของตัวละครในนวนิยายที่พูดถึงผู้ชายรักกันเป็นเรื่องปกติ
บทส่งท้าย

นวนิยายเรื่องเดือนเกี้ยวเดือนเล่ม 1 เป็นนวนิยายที่นำเสนอภาพแทนความเป็นชายหญิงภายใต้อุดมการณ์รักต่างเพศ ที่มีชายเป็นใหญ่ เพราะบทบาทของตัวละครชายคือผู้ที่ถูกแอบรัก ถูกจีบ ส่วนตัวละครชายที่รับบทบาทหญิงจะเป็นผู้ที่แสดงออกว่าตัวเองหลงรักและต้องการผู้ชาย อุดมการณ์รักต่างเพศแบบนี้แสดงให้เห็นว่าเพศในสังคมวรรณกรรมวัยรุ่นที่กลุ่มผู้อ่านหลักคือวัยรุ่นทั้งชายและหญิง ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นหญิงมีอุดมการณ์ที่แฝงฝังจากวัฒนธรรมดั้งเดิม และนักเขียนซึ่งเป็นตัวแทนอุดมการณ์ก็ผลิตตัวบทดังกล่าวเพื่อผลิตซ้ำอุดมการณ์รักต่างเพศ ที่มีอำนาจปิตาธิปไตยเป็นอำนาจการเมืองเรื่องเพศที่ครอบงำอุดมการณ์ทางเพศอีกชั้นหนึ่ง

จากการวิเคราะห์ตัวบทนวนิยายในประเด็นของภาพแทนเกย์ไทยในนวนิยายเรื่องเดือนเกี้ยวเดือน จะพบว่า ภาพของเกย์ไทยจะถูกนำเสนอด้วยบุคลิกภาพของเกย์สองรูปแบบอย่างชัดเจน คือ เกย์คิงและเกย์ควีน เกย์คิงถูกนำเสนอผ่านรูปลักษณ์ภายนอกที่หล่อคม ผิวสองสีหรือผิวขาว คิ้วเข้ม สูง หุ่นล่ำ เป็นนักกีฬา และร่ำรวย ส่วนเกย์ควีนถูกนำเสนอผ่านภาพของผู้ชายผิวขาว หน้าใส ตาโต หน้าหวาน เล่นดนตรี เป็นฝ่ายถูกกระทำ เช่น ถูกบังคับให้ทำตามในบทบาทของผู้เป็นเบี้ยล่าง

นวนิยายวาย แม้จะเป็นนวนิยายที่นำเสนอเรื่องราวของความรักแบบรักร่วมเพศ แต่ทว่าความรักดังกล่าวก็ยังคงถูกครอบงำด้วยอุดมการณ์การเมืองเรื่องเพศแบบเดิม ไม่สามารถหลุดพ้นไปจากกรอบความคิดดั้งเดิมได้ ทั้งที่มีงานวิจัย หนังสือ ตำรา หรือแม้กระทั่งวรรณกรรมที่เขียนโดยคนในกลุ่มรักร่วมเพศนำเสนอว่าภาพแทนของรักร่วมเพศปัจจุบันมีความหลากหลายแบบเพศนอกกรอบมาก แต่ก็ไม่สามารถที่จะเข้ามาแย่งชิงพื้นที่ความคิดในการนำเสนอภาพแทนของรักร่วมเพศในกระแสของวัยรุ่นได้ เหตุผลอาจจะเกิดจากการยึดติดอุดมการณ์รักต่างเพศ หรือแนวทางของวรรณกรรมแนวชายที่ต้องเดินตามความต้องการของกลุ่มผู้อ่านที่ยังคงต้องการอ่านเรื่องราวความรักที่มีพระเอกนางเอกหรือนายเอกเท่านั้น และตัวแทนของค่านิยมคนกลุ่มวายที่สำคัญคือ การอ่านกับชีวิตจริงไม่ใช่เรื่องเดียวกันทั้งหมด พวกเขาอาจอ่านเรื่องราวความรักของชายรักชายแต่รสนิยมทางเพศของพวกเขาคือรักต่างเพศนั่นเอง

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย เรื่องความเป็นลูกผสมทางวัฒนธรรมในวรรณกรรมวัยรุ่นสมัยนิยม ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2559

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนาแก้วเทพ และสมสุข หินวิมาน. (2551). **สายธารแห่งนักคิดทฤษฎี เศรษฐศาสตร์ การเมืองและสื่อสารศึกษา**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนภาพพิมพ์.
- เดือนเกี้ยวเดือนเวบเพจ. (2560). [ออนไลน์] ได้จาก <https://www.thaiboylove.com/เดือนเกี้ยวเดือนเวบเพจ>. [สืบค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2560].
- เดือนเกี้ยวเดือน 2Moons The series เวบเพจ. (2560). [ออนไลน์] ได้จาก <https://www.wikipedia.co.th/เดือนเกี้ยวเดือน2MoonsTheseries> เวบเพจ. [สืบค้นเมื่อ 7 มิถุนายน 2560].
- นฤพนธ์ ดั่งวงวิเศษ. (2553). **ขบวนการเคลื่อนไหวของเกย์ในสังคมไทย ปฏิบัติการและ กระบวนทัศน์**. วิทยานิพนธ์ดุขฎฐิบัณฑิต สาขาการบริหารสังคม คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นฤพนธ์ ดั่งวงวิเศษ และปีเตอร์ เอ. แจ็คสัน (บรรณาธิการ). (2556). **เพศหลากหลายเจตสี: พหุวัฒนธรรมทางเพศในสังคมไทย**. กรุงเทพฯ
- นัทธนัย ประสานนาม. (2551). “เลือด หยาดเหงื่อ และน้ำตา : การสร้างอัตลักษณ์คนข้าม เพศในนวนิยายเรื่องทางสายที่สาม ของกิริตี ชนา” ใน **วารสารเกษตรศาสตร์ (สังคม)**. ปีที่ 29: 240-256.
- นัยน์ปพร จงสมจิตต์. (2550). **ตัวละครร่วมเพศหญิงในนวนิยายไทย**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา เช็มเพชร. (2535). **วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดพฤติกรรมร่วมเพศของตัวละครเอกในนวนิยายไทยตามหลักการทางจิตวิทยา**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วรรณนะ หนูหมื่น. (2551). “นวนิยายรักร่วมเพศ: ปัญหาและคุณค่าของมนุษย์” ใน **วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์**. ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 ก.ค.-ธ.ค. 2551.
- วิทยา พุ่มยิ้ม. (2550). **ภาพแทนของชายรักร่วมเพศในวรรณกรรมไทย พ.ศ. 2544-2548**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีไทย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมเกียรติ คู่ทวีกุล. (2545). **ภาพสะท้อนชายรักร่วมเพศในนวนิยายไทยในสามรอบทศวรรษ (พ.ศ. 2513 - 2543): การศึกษาศักยภาพ ข้อจำกัด และทางออกของนักเขียน**

หญิง. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อรรถวุฒิ มุขมา.(2546). **นวนิยายชายรักร่วมเพศเรื่องซากดอกไม้ ของวีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์.** การศึกษาเชิงวิเคราะห์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อริน พินิจวรารักษ์. (2527). **การใช้เรื่องร่วมเพศในนวนิยายไทย พ.ศ. 2516-2525.** วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต (วรรณคดีเปรียบเทียบ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Chiffon_cake (นามแฝง). 2559. **เดือนเกี้ยวเดือน 1.** กรุงเทพฯ: everY.

Butler, Judith. (1990). **Gender Trouble: Feminist and Subversion of Identity.** New York: Routledge.

_____. (1993). **Bodies That Matter: On the Discursive Limits of “Sex”.** New York: Routledge.

Jackson, Peter A.1997. Kathoey><Gay><Man: The Historical Emergence of Gay Male Identity in Thailand (pp.166-190). In Manderson, Lenore and Jolly, Magaret (Eds.) **Site of Desire, Economies of Pleasure.** Chicago: The University of Chicago Press.

Jackson, Peter A. and Cook, Nerida M. (eds.). (1999). **Genders &Sexualities in Modern Thailand.** Chiang Mai, Silkworm Books.

Jackson, Peter A. and Sullivan, Gerard (eds.). (1999). **Lady Boys, Tomboys, Rent Boys: Male and Female Homosexualities in Contemporary Thailand.** Chiang Mai, Silkworm Books.

Sedgwick, Eve Kosofsky . (1990). **Epistemology of the Closet.** Los Angeles: University of California Press.

Sedgwick, Eve Kosofsky and Miller, Nancy K.(ed.). (1993). **Between Men: English Literature and Male Homosexual Desire.** Columbia University Press.

Sinnott, Megan J. (2008). “The Romance of the Queer: The Sexual and Gender Norms of Tom and Deen Thailand” in Martin, Fran, Jackson, Peter A., McLelland, Mark, and Yue, Audrey (eds.) **Asiapacific Queer: Rethinking Genders and Sexulaities.** Urbana, University of Illinois Press.

